

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1599/16-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Výchovný ústav, středisko výchovné péče a střední škola Buškovice
Sídlo	Buškovice 203, 441 01 Podbořany
E-mail právnické osoby	vum.buskovice@email.cz
IČ	49 123 947
Identifikátor	600 029 255
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Mgr. Mojmír Šebek
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místa inspekční činnosti	Buškovice 81, 82, 203, 441 01 Podbořany
Termín inspekční činnosti	12. – 14. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Právnícká osoba vykonává svou činnost v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Do výchovného ústavu (dále „VÚ“) jsou umístováni chlapci od 15 let, kterým byla nařízena ústavní nebo ochranná výchova. Střední škola (dále „SŠ“) umožňuje vzdělání v nematuritních oborech středního vzdělávání s výučním listem: Zahradnická výroba, Tesařské práce, Lesnické práce, Stavební práce a Zednické práce a k datu inspekční činnosti měla 37 žáků. Počty žáků se v průběhu roku mění v souvislosti s tím, jak jsou žáci do zařízení umístováni. Středisko výchovné péče (dále „SVP“) provozuje ambulantní i pobytovou péči. Klienti jsou přijímáni k pobytové péči na základě žádosti rodičů, doporučení SVP, případně z rozhodnutí soudu. Pobytová péče má osm lůžek.

Nejvyšší povolený počet lůžek VÚ je 40, evidenční stav dětí byl 37, fyzicky bylo přítomno 30 dětí. Děti jsou rozděleny do pěti výchovných skupin. Tři chlapci zde pobývali na smlouvu o dobrovolném pobytu.

V hlavní budově školského zařízení je ředitelství, hospodářský úsek včetně školní jídelny a škola. V dalších objektech se samostatně nacházejí SVP a výchovné skupiny. Každý objekt má vlastní hřiště.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Jasně a srozumitelně dlouhodobé záměry dalšího rozvoje školského zařízení se promítají do vzdělávacích programů VÚ a SŠ. Reálně stanovené cíle zahrnují zejména reedukaci a resocializaci dětí a zlepšování materiálních podmínek pro výchovu a vzdělávání. Cíle se daří postupně naplňovat.

Ředitel školského zařízení delegoval některé pravomoci včetně kontrolní činnosti na zaměstnance jednotlivých úseků: školy, výchovy, hospodářského úseku. Další oporou pro funkční řízení jsou pravidelné porady vychovatelů, učitelů a také připomínky spolusprávy dětí. Kontrolní a hospitační činnost je plánovaná, realizovaná, dokladovaná a smysluplná. Ředitel školského zařízení zpracovává jednotlivé ukazatele ze standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče (dále „standardy“) do povinných dokumentů školského zařízení a realizuje je v praxi.

Personální strategie ředitele školského zařízení směřuje k dosažení plné odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru. V době inspekční činnosti pracovalo ve školském zařízení celkem 43 pedagogů, z nichž si 15 doplňuje potřebné vzdělání studiem. Ve školském zařízení chybí kvalifikovaní specialisté, a to výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog. Vedení školského zařízení nahradilo tyto odborníky pedagogy školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) probíhá dle plánu, který vychází z potřeb školského zařízení. Získané znalosti si pedagogové vzájemně předávají a realizují je v praxi.

Materiální podmínky se stále výrazně zlepšují. Výchovné skupiny jsou vybavovány modernějším nábytkem. V plánu je dle standardů vybavení pokojů uzamykatelnými skříňkami pro zajištění většího soukromí dětí. Velmi dobré je zázemí pro tělovýchovné, pracovní, relaxační i vzdělávací aktivity (malá tělocvična, keramická dílna, posilovna, rukodílna, truhlářskou dílnu, učebnu informatiky, skleník, knihovnu, menší sportovní hřiště s travnatým povrchem, saunu, nové multifunkční hřiště s umělým povrchem). Škola účelně využívá učebny pro teoretickou výuku všeobecných i odborných předmětů. Využívá také obecní fotbalové hřiště, tělocvičnu ZŠ Krásný Dvůr, městské sportoviště v Podbořanech. Pravidelně jsou zajišťovány kurzy plavání v okolních městech.

V současné době je dokončována rekonstrukce budov, která je určená pro jednu výchovnou skupinu a probíhá rekonstrukce další budovy.

Školské zařízení vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, vyhodnocuje rizika a přijímá opatření k minimalizaci těchto rizik. Děti a žáci školy jsou s pravidly bezpečnosti seznámeni při příchodu do školského zařízení, na začátku školního roku a při všech činnostech, kterých se účastní.

Služby denních vychovatelů včetně asistentů pedagoga, kteří vykonávají noční služby, jsou nastaveny v každém objektu tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí.

Dětem je poskytováno celodenní stravování. Školní jídelna nabízí pestrou stravu s ohledem na získání a upevňování zdravých stravovacích návyků. V případě zájmu si děti v rámci výchovně vzdělávací činnosti mohou ve spolupráci s vychovateli nakoupit potraviny a ve výchovné skupině připravit stravu samy.

Školské zařízení obdrželo neinvestiční dotace Ústeckého kraje na realizaci projektů: Každý den je překvapení, Slunce se stále nesmřeje, ale úsměv vždy zahřeje a nadační příspěvky na pořízení materiálu pro expresivní terapii a arteterapii, na projekty Máme šanci, Můj svět aneb jak to vidím já, Volnočasové aktivity SVP Čtyřlístek. Realizovaná investiční akce v roce 2015 byla se souhlasem zřizovatele zaměřena na rekonstrukci povrchu plochy před víceúčelovým hřištěm. Uvedené projekty umožnily rozšířit a zkvalitnit nabídku vzdělávacích i volnočasových aktivit a podpořily resocializační proces.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka ve střední škole probíhala v souladu s platnými školními vzdělávacími programy. Všechny hodiny teoretických předmětů i odborného výcviku byly připravené, účelně strukturované a převládala v nich pozitivní pracovní atmosféra. Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji všech žáků, svou vzdělávací nabídku přizpůsobuje v co nejvyšší možné míře potřebám jednotlivců. Vyučující vhodně využívali příklady z praxe. Úkoly a činnosti byly voleny s ohledem na psychický stav žáků a jejich individuální možnosti a schopnosti. Vhodně byly využívány mezipředmětové vztahy. V teoretických předmětech byla frontální výuka doplňována samostatnou činností žáků, při které se vyučující individuálně věnovali žákům ohroženým školní neúspěšností. Výklad byl cíleně doplňovaný rozhovorem se žáky a také aktivizačními otázkami, které vycházely z dosavadních znalostí a zkušeností žáků. Pedagogové využívali široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů, důsledně byla uplatňována zásada názornosti a vlastního prožitku žáků, kteří měli dostatečný prostor pro případné dotazy a upevnění nabytých poznatků. Odborná příprava všech oborů vzdělání probíhá jak ve vlastních prostorech (skleníky, školní pozemky, výborně vybavená truhlářská dílna), tak i v dalších pronajatých a smluvně zajištěných areálech (Vojenský újezd Hradiště, různá pracoviště v Buškovcích a okolí). Materiálu pro zajištění odborného výcviku má škola dostatek. Podle potřeb jsou průběžně doplňovány učební pomůcky i vybavení pracovišť a dílen pro odborný výcvik. Hospitované hodiny odborného výcviku měly dobrou úroveň, práce žáků byla efektivně organizována a vyučující se žákům po celou dobu výcviku individuálně věnovali. Důraz byl kladen na kvalitu a přesnost práce žáků. Žáci byli vedeni k uvědomělému udržování pořádku, v dostatečné míře byli na pracovištích poučováni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Hodnocení žáků plnilo formativní funkci, žákům byla poskytována kvalitní zpětná vazba.

Ve středisku výchovné péče si během internátního pobytu klienti vedou svůj osobní deník, do kterého každý den zapisují své zážitky. V denících je zaznamenáno jejich introspektivní hodnocení, ale i jiné osobní nebo skupinové dění. Pro klienty jsou záznamy přínosem pro jejich další rozvoj.

Z hospitací uskutečněných ve všech výchovných skupinách bylo patrné, že děti mají k pedagogům důvěru. Chlapci se zapojovali do sportovních a pracovních činností, do stolních her i domácích prací (pečení) s chutí. Vychovatelé veškeré činnosti provádějí spolu s chlapci, jsou jim příkladem. Komunitní sezení v SVP vedla psycholožka. Využila vhodných psychoterapeutických postupů ve vedení klientů k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Zároveň klienti sdělovali, jak změnu vnímají a jak ji vnímá rodina. Komunikace byla velmi otevřená a klienti se vzájemně konfrontovali v názorech na dané téma.

Z jednotlivých činností je patrné, že dětem je věnována odpovídající péče. V oblasti výchovných postupů a respektování osobnosti dětí nebyly zaznamenány žádné nedostatky. Používané metody a formy práce respektovaly cíle jak kolektivní, tak individuální.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení má zpracované programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), které jsou vytvářeny vychovatelem na základě seznámení se s životním příběhem každého dítěte a ze závěrů vycházejících z psychologického a etopedického vyšetření. Samo dítě se na jeho tvorbě podílí, během pobytu je PROD doplňován a jsou zde zaznamenány pokroky i oblasti, ve kterých dítě ještě selhává. V rámci resocializačního procesu vychovatelé vytváří modelové situace, které odpovídají životní realitě.

Škola projednává výsledky vzdělávání žáků na jednáních rady pedagogů, v konkrétních případech přijímá opatření k zlepšení prospěchu nebo chování žáků. Výsledky vzdělávání žáků jsou orientačně zjišťovány také při hospitační činnosti, sumarizovány jsou v přehledech za jednotlivá pololetí a zveřejňovány ve výročních zprávách. Úspěšnost ukončení studia je plně ovlivněna osobností jedince. Poměrně vysoké procento žáků (20 %) ukončuje vzdělávání předčasně v návaznosti na odchod z VÚ po dosažení plnoletosti. Ojedinelé nejsou ani případy, kdy žák, který nebyl úspěšný při jedné části závěrečné zkoušky, se na její opravu již nedostaví. Žákům s rizikem neúspěchu SŠ poskytuje možnost doučování a konzultací, systematická je spolupráce učitelů a vychovatelů. Specifická je situace v oblasti absence žáků a hodnocení jejich chování. Snížené známky z chování jsou důsledkem neomluvené absence, která je ve většině případů za pozdní návrat z pobytu v rodině.

Pokrok dětí sledují pedagogové průběžně, ve velké společné komunitě rozebírají pedagogové s dětmi jejich úspěchy a neúspěchy. Ve večerních hodinách ve skupinách rozebírají vychovatelé s dětmi průběh celého dne.

Hodnocení dětí je realizováno bodovacím systémem. Ten je založen na pozitivní motivaci a to tak, že dítě dostává za každý den určitý počet bodů, který může svým dobrým chováním ještě navýšit. Hodnocení probíhá denně, týdně a na konci měsíce následuje velké hodnocení, kterého se účastní i ředitel. V případě, když dítě něčemu nerozumí nebo s hodnocením nesouhlasí, může se samo vyjádřit k hodnocení, případně se může obrátit na svého klíčového pracovníka.

V uděleném opatření ve výchově je jasně zaznamenáván důvod a návrh opatření, ke kterému se dítě písemně vyjadřuje.

Kapesné je vypláceno v souladu s příslušnými právními předpisy a slouží jako často užívaný a dětmi akceptovaný motivační prostředek. Finanční prostředky získávají děti také za produktivní práci.

Děti mají častý kontakt s rodinou, pokud je to možné, jezdí domů každý víkend. Samostatné vycházky jsou jim umožňovány. Oblečení mají vlastní, v případě potřeby ústavní. Strava dětem chutná, uvítaly by větší možnost učit se základům vaření o víkendech formou celodenního vaření s dohledem vychovatele.

Děti nevnímají pobyt v zařízení jako represivní, z pohovorů inspektorů s dětmi i z pozorování interakcí s pracovníky je zřejmé, že vztahy jsou otevřené a přátelské.

Ze statistiky útěků, kterou si vedení zařízení vede od roku 2012, je zřejmé, že se počty útěků snižují i přesto, že se chlapci pohybují po obci volně, když přecházejí mezi jednotlivými budovami VÚ a mají tedy dostatek možností k útěku. Z rozhovorů s vychovateli vyplynulo, že chlapci neutíkají, spíše se jedná o nenávrat v domluveném termínu z návštěvy rodiny.

Účelně zpracovaný minimální preventivní program podporuje korekci rizikového chování dětí. Přispívají k tomu zejména zážitkové aktivity (loučení se školním rokem, návštěva muzea čokolády, pořad o N. Wintonovi Síla lidskosti, účast v projektu Veletrh vědy, Svět záchranářů atd.) a specializované terapie (muzikoterapie, arteterapie).

Školské zařízení spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, s Policií ČR, se soudy, státním zastupitelstvím, s kurátory pro mládež, s probačními a mediačními úředníky, s neziskovými organizacemi (Člověk v tísni) apod. Klíčová je spolupráce s rodinami klientů. Chlapci svými vystoupeními na veřejnosti a účastí na akcích pořádaných místními obyvateli, přispívají k posilování sounáležitosti obce se zařízením.(fyzická pomoc starším občanům, úklid parkoviště).

Děti mají možnost zapojit se do zájmových aktivit přímo ve školském zařízení, sportovní-florbal, fotbal, stolní tenis, hudební kroužek, keramika, rukodílné práce. Dostatečná nabídka je dalších akcí, jako je lyžování, vodáctví, stanování, cyklistika, návštěvy divadelních představení. S úspěchem se účastní také sportovních soutěží a výměnných pobytů mezi ústavu.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekce se zkvalitnil výchovně vzdělávací proces a úroveň řízení.
- Děti se více zapojují do kulturních a sportovních činností mimo školské zařízení.
- Výrazně se zlepšila spolupráce s obcí.
- Život výchovných skupin v samostatných objektech se podobá životu v rodině.

Silné stránky

- Nově rekonstruovaný objekt je účelně uspořádaný a velmi dobře vybavený, pro budoucí život chlapců je inspirativní. Umístění výchovných skupin v samostatných rodinných domcích, včetně jejich moderního vybavení odpovídá životu dětí v rodině.
- Střední škola má velmi dobré materiální podmínky pro vzdělávání, což se příznivě projeví v průběhu vyučovacích hodin.
- Dobré mezilidské vztahy mají pozitivní vliv na spokojenost dětí ve školském zařízení.
- Pedagogové využívají široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.

Slabé stránky

- Přetrvává velký počet nekvalifikovaných pedagogů, což představuje riziko v zajištění kvalitní výchovy a vzdělávání.
- Ve školském zařízení vykonávají specializované činnosti výchovného poradce a školního metodika prevence pedagogové bez specializačního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Dále motivovat pedagogy k dosažení kvalifikačních předpokladů.
- Více využívat materiální zázemí skupin pro příležitostné víkendové vaření ve výchovných skupinách.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 20 dnů přijmout opatření ke zjištěným nedostatkům a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci o přijatých opatřeních.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina – úplné znění Č.j. MSMT-1088/2015-1 vydaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (ze dne 4. února 2015)
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změn v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č.j. MSMT-43347/2014-4, MSMT-43347/2014-5 a MSMT-43347/2014-6 s účinností od 11. 2. 2015 (ze dne 11. 2. 2015)
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č.j. MSMT-819/2016-2 s účinností od 20. 1. 2016 (ze dne 20. 1. 2016)
4. Jmenování ředitele Č.j.: 859/2011-25 s účinností od 1. února 2011 (z ledna 2011)
5. Potvrzení ředitele Č. j.: MŠMT-4875/2014-1 od 1. srpna 2014 v pracovním poměru na dobu určitou 6 let (ze dne 18. 2. 2014)
6. Potvrzení ve funkci ředitele Č.j.:MSMT-1058/2015-1 s účinností od 9. ledna 2015 (ze dne 15. ledna 2015)
7. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení pořízený na www.msmt.cz dne 29. 11. 2016
8. Výkazy o střední škole (M 8) podle stavu k 30. 9. 2015, k 30. 9. 2016
9. Výkazy o středisku výchovné péče (Z 34-01) podle stavu k 30. 9. 2015, k 30. 9. 2016
10. Výkazy o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy (Z 14-01) podle stavu k 31. 10. 2015, k 31. 10. 2016
11. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování (Z 17-01) podle stavu k 31. 10. 2016
12. Školní matrika – školní roky 2015/2016, 2016/2017
13. Školní vzdělávací programy školského zařízení pro mimoškolní činnost a SVP, platné pro školní rok 2016/2017
14. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2016/2017

15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti-listopad, prosinec 2016
16. Kniha stížnosti za školní rok 2016
17. Kniha denní evidence - listopad, prosinec 2016
18. Jednací protokol rok 2016
19. Kniha úředních návštěv 2016
20. Kniha ostatních návštěv 2016
21. Spisy dětí školní rok 2016/2017
22. Kniha útěků 2016
23. Webové stránky školy www.vubuskovice.cz
24. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2016
25. Výkazy o střední škole (M 8) podle stavu k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016
26. Školní vzdělávací program Zednické práce, s platností od 1. 9. 2016
27. Školní vzdělávací program Stavební práce, s platností od 1. 9. 2016
28. Školní vzdělávací program Lesnické práce, s platností od 1. 9. 2016
29. Školní vzdělávací program Tesařské práce, s platností od 1. 9. 2016
30. Školní vzdělávací program Zahradnická výroba, s platností od 1. 9. 2015
31. Školní řád střední školy Buškovice 203, platný od 1. 9. 2016
32. Třídní knihy SŠ, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
33. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
34. Rozvrhy tříd střední školy a pedagogů ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
35. Dokumentace o výsledcích vzdělávání za uzavřený školní rok 2015/2016
36. Dokumentace o přijímání a ukončování vzdělávání, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
37. Zápisy z klasifikačních a provozních porad, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
38. Dokumentace k hospitační činnosti, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
39. Plán DVPP, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
40. Matrika školy vedená v elektronické podobě
41. Vnitřní řád školského zařízení platný od 1. 2. 2015
42. Vnitřní řád střediska výchovné péče, platný od 9. 1. 2015
43. Provozní řád školní jídelny VÚ (vnitřní řád) s účinností od 01. 02. 2015
44. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o odborné kvalifikovanosti, výpisy z rejstříku trestů, doklady o psychické způsobilosti) a nepedagogických pracovníků (výpisy z rejstříku trestů) osobních čísel: 3, 4, 7, 13, 20, 30, 32, 34, 35, 37, 45, 46, 49, 66, 73, 101, 117, 122, 124, 125, 126, 134, 136, 138, 145, 147, 153, 159, 163, 164, 171, 177, 181, 184, 187, 191, 192, 193, 194, 197, 200, 201, 203, 206, 210, 212, 214, 215, 216, 217, 220, 223, 224, 226, 227, 228, 230, 231
45. Dokumentace školní jídelny – školní rok 2016/2017 do data kontroly (jídelní lístky, výdejky potravin, příjemky potravin, měsíční uzávěrky školní jídelny)
46. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 do data inspekční činnosti
47. Kniha školních úrazů školní rok 2015/2016, 2016/2017 do data inspekční činnosti
48. Hospodářská a účetní evidence za kalendářní rok 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka	Paclíková v. r.
PaedDr. Dana Rozkocová, školní inspektorka	Rozkocová v. r.
Mgr. Radek Hach, školní inspektor	Hach v. r.
Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice	Sejvalová v. r.
Mgr. Soňa Křížová, PhD., odborník, etoped	Křížová v. r.
Mgr. Alena Zouplnová, odborník, etoped	Zouplnová v. r.

V Liberci 3. 2. 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Mojmír Šebek, ředitel školského zařízení	Šebek v. r.
---	-------------

V Buškovicích 10. 2. 2017